

Nr 667

Av herrar **Nihlfors** och **Gustafson** i Göteborg, i *anledning av Kungl. Maj:t:s proposition, nr 197, med förslag till lag om skiljedom i viss arbetstvist.*

I Kungl. Maj:t:s proposition nr 197 framlägges förslag till lag om obligatorisk skiljedom i den arbetstvist, som f. n. råder mellan Sveriges redareförening och Sveriges fartygsbefälsförening. Lagen anses böra få karaktär av fullmaktslag, som skulle tillämpas, om slutlig lösning av konflikten ej kan uppnås.

Föredragande statsrådet framhåller bl. a., att man i stort sett torde vara ense om att det inte varit till någon olägenhet, att en allmän lagstiftning till tryggande av arbetsfred ej kommit att införas i vårt land. Tvärtom har detta bidragit till att hos parterna på arbetsmarknaden skapa samförståndsvilja och en känsla av ömsesidigt ansvar för upprätthållande av arbetsfreden och tryggande av produktionen. I det sammanhanget erinrar emellertid föredragande statsrådet om 1947 års poliskonflikt, som föranledde införande av en särskild tjänstepliktslag, vilken dock aldrig kom att tillämpas, och om 1951 års sjuksköterskekonflikt, under vilken ett förslag till lag om obligatorisk skiljedom framlades inför den särskilt härför inkallade riksdagen. Enär konflikten bilades, återkallade Kungl. Maj:t sistnämnda lagförslag.

Att vi i vårt land icke infört en allmän lagstiftning om skiljedom av tvångskaraktär vid konflikter på arbetsmarknaden har befrämjat en gynnsam utveckling. Arbetsmarknadens parter har i regel visat det största intresse för att komma fram till uppgörelser, även om öppna konflikter då och då förekommit. Man har hos parterna kunnat konstatera en stark känsla av ansvar för utvecklingen.

Vi anser det vara en oskattbar fördel, att arbetsmarknadens frihet vid avtalsuppgörelserna fortbestår. När man diskuterat statligt ingripande vid tvister har hittills hävdats, att det då måste vara fråga om konflikter av samhällsvadlig karaktär. Det s. k. saltsjöbadsavtalet mellan Svenska arbetsgivareföreningen och Landsorganisationen förutsätter, att, om tvister av dylik art uppstår, skall de hänskjutas till en mellan parterna tillsatt skiljenämnd.

Det föreliggande fallet är av annan art. Kungl. Maj:t anser ett ingripande motiverat med att konflikten kan få "allvarliga återverkningar för vårt lands ekonomiska liv". Med en sådan motivering skulle uppenbarligen in-

gripande från statsmakternas sida kunna aktualiseras i de flesta konflikter eller tvister på arbetsmarknaden av väsentlig omfattning. Härigenom skulle i realiteten arbetsnedläggelse som vapen i en arbetstvist i framtiden förmenas löntagarna. Vi hävdar med bestämdhet, att en utveckling mot en begränsning av organisationernas frihet vore synnerligen olycklig och att ett genomförande av det framlagda förslaget skulle verka i denna riktning.

Kungl. Maj:ts lagförslag vittnar om misstro mot parternas goda vilja till en uppgörelse. En dylik misstro har inte kunnat spåras vid tidigare tillfällena, då risk för ur samhällsekonomisk synpunkt allvarliga konflikter förelegat på den enskilda arbetsmarknaden eller sådana konflikter utbrutit.

Med anledning av vad ovan anförts får vi hemställa,
att riksdagen avslår Kungl. Maj:ts proposition nr 197.

Stockholm den 11 maj 1955

Folke Nihlfors

Sven Gustafson
i Göteborg
